

БЕРЕДА
Нојабр 2 лун. 1932
№ 57 (121)
ПЕТӨ БЫД ВИТ
ЛУНЫН ӨТЧЫД

ВЫЛ тууја

SUZƏDAN DON:
Uçrezd. 75 ur təl.
Grazd. 20 ur „

ВКП (б) Удора РК-лөн, РК-лөн да Райпрофсоветлөн газет

**Победаясөн встре-
титам октябрса рево-
лутсийалыг 15-öd во
тыран лун.**

БЫД УЖАЛЫГӨҖ ВАЈӨДНЫ СНК да ВКП(б) ЦК-лыг ШУӨМСӨ

000

Јај заготовка јылыг СССР-са НАРОДНОЈ КОМИССАРИЈАС СӨВЕТЛӨН да ВКП(б) ЦЕНТРАЛЬНОЈ КОМИТЕТЛӨН ПОСТАНОВЛЕНЬНӨ (сентябр 23 лунса, 1932 во, жеңьдөдөмөн)

Јај заготовка уж бурмөдөм могыг да СНК да ЦК тавога мај 10-д лунса постановленьнө серти јај заготовка чинтөм плансө тыртөмын крестаналы воҗо кокнөдөм могыг, СССР-са Народнөј Комиссарјаслөн Совет да ВКП(б) ЦК шуөны:

1. Вынөдны јај сдајтан план совхозјаслы 1932 во октябр 1 лунсаы 1934 вога январ 1 лунөз 300 гурс тонна, колан 15 төлысын сдајтөм 130 гурс тонна пыдди.

2. 1932 вога октябр 1 лунсаы лөбөдны став өтка крестана овмөсјаслы да колхозник овмөсјаслы вот (налог) вына обязательствөјас государстволы јај поставкајас (сетөмјас) куҗа, лөбөдөм государственној донөн.

3. Вынөдны 15 төлыг вылө, 1932 вога октябр 1 лунсаы 1934 вога январ 1 лунөз, ташөм нормајас јај сдајтөм вылө, ловја весөн килограммын арталөмөн, торјөн өтка крестана овмөсјаслы, торјөн колхозник овмөсјаслы сешөм колхозјасыг, көни абу төварнөј скөт виҗан фермајас, да торјөн сешөм колхозса колхозник овмөсјаслы, көни ем төварнөј скөт виҗан фермајас.*)

РАЈОН	Өтка крестана овмөслы	Төварнөј скөт ферматөм колхозса колх. овм.	Төварнөј фермаа колхозса колхозник овмөслы
ВОЈВЫВ КРАЈ	45	30	20

4. Лөбөдны ташөм календарнөј срокјас јај заготовка 15 төлыгза план јединоличникјасөн да колхозникјасөн тыртөмлы. овмөс вылө сетөм нормалыг ташөм прөчөнтөн областјасын, крајјасын, республикајасын*):

Крај, област, республика ным	1932 во		1933 во			
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	
ВОЈВЫВ КРАЈ	6	19	13	28	34	

5. Кол. төв. скөт фермајаслы, кодјасөс оформитөме земельнөј да колхознөј органјасөн тајө постановленьнө јөздөдиг кешлө, лөбөдны торја план государстволы јај сетөм вылө 1932 вога октябр 1 лунсаы 1934 вога январ 1 лунөз ташөм нормајасөн ловја весөсө килограммын арталөмөн:

ЈӨВ ФЕРМАЈАС — 30 килограмм быд мөскыг кодө ем 1932 вога октябр 1 лун кешлө, кукаңјасөс (молодняк) пыдфьтөг.

ГЫРЫГ МӨСКА ЈАЈ ФЕРМАЈАС — 30 килограмм быд мөскыг, кодө ем 1932 вога октябр 1 лун кешлө.

ПОРГ ВИҒАН ТӨВАРНӨЈ ФЕРМАЈАС — 120 килограмм быд ем поргыг, кодө ем 1932 вога октябр 1 лун кешлө.

БЫЖ ФЕРМАЈАС — 10 килограмм быд ыжыг (маткаыг) кодө ем 1932 вога октябр 1 лун кешлө.

6. Тајө-жө срокөн вајөдны колхознөј фермајаслы лөбөдөм планјас быд фермаөз.

7. Индыны мыј государстволы јај сетан обязательствөјас поҗө тыртны колхозник да јединоличник овмөсјаслы көт кушөм скөтөн лөбө пөткаөн, дај сетысјасыс вермасны котыртчыны группаө јај поставка обязательствөсө өтүв тыртөм вылө.

8. Некутөм ногөн не лөзны меставьвса властјасөс, сөз-жө заготовка нуөдыг организацијајасөс пуктавын колхозса төварнөј фермајас вылө, колхозникјас да јединоличникјас вылө государстволы јај сдајтан обязательствөјасөс ыжыдчыкөс тајө постановленьнөдн 6 пункт серти рајонјаслы лөбөдөм сдајтан нормајасыг, сөз жө дүгөдны содтөд лөбө встречнөј планјас јај сетөмын, лөбөдны сешөм овмөсјаслы, кодјас срокөз војдөр тыртисны асыныс обязательствөјасөс, медым сетны сдајтысјаслы тырмымөн поҗөмлун лышалан продукциянас ас вөлачыс, кыҗи сылы асылы колө вөдөтчыны.

*) Рајонјасөс ставсө ми газетын огө печатајтөј, а бөстим сөмын Војвыв крај.

ПОТРЕБИТЕЛЬСКОЈ СИСТЕМА СУЛАЛО МЫШКОН СОВЕТСКОЈ ТОРГОВЛЯЛЫ

РОБОЧӨЈ СНАБЖЕНЬНӨ БУРМӨДӨМ. ПАГКЫДА КОЛАНА ТӨВАР СИКТӨҖ ВАЈӨМ, ТӨВАРЛЫГ БЕРГӨДЧӨМ СОДТӨМ да ӨДҖӨДӨМ — МЕД ЫЖЫД МОГ КООПЕРАТСИЈЛӨН.

Сылөн ужыс кутас донјавыны сы серти, кушөма сөјө кутас портны оломө тајө мөјассө.

Мед ыжыд места советскөј вузасөм паскөдөмын занимајтө колхознөј базар (рынок).

КОЛХОЗНӨЈ БАЗАР — ГЕТӨ ВОЗМОЖНОСТ СОДТЫНЫ, ӨДҖӨДӨН ТӨВАР БЕРГӨДЧӨМ, ЈОНА БУРМӨДНЫ I РОБОЧӨЈ СНАБЖЕНЬНӨ.

Сөмын тајө мөгсө өнөз-на кооперативнөј система, весег рајсојузас ыжыда пыдди пукалысјасыс абу гөгөрвоөмаөс. Өд быдөны гөгөрвоана, мыј колхознөј базар вылө нөнокод оз лок, он-кө сөјөс бура организујт, он-кө вөјтча колхозниклы петкөд паскыда колана төвар.

Кыҗи виҗөдө колхознөј базар вылө потребөсистема? Он-кө мырдөн јөшлав да суд пыр страҗајт кооператсја везег оз пет аслас төварөн базар вылас. Сөсөа көт мырдөн сорөн петас, то петкөдө паскыда колана төвар пыдди махорка, калланјас, мајтөг, өпички да пона мөд локыңај матерје кык кујим донөн (Кослан, Важгорт Уетвачерга). Базарнөј площадьјас вылын кык кујим бутка (локыңај) сөсөа нөном абу. Өни ташөм көзүд нөвофаөн пөжалуј сөсөа и ен видчыг нөнокодөс сетчө. Код сетчө воас, кор шонид помещеннө абу, вөвјасөс сувтөдны чөкытчө.

Колхознөј базар пыр јона поҗө нуөдны i самозаготовка, а тајө торсө коопөсистема весег i ачыс рајсојузасыс недоөценвајтө. Рајсојузса јуралысөс вежыг Обрезков шуө: „самозаготовка вылө мијан деңга абу“, — вот теныд i робочөј снабженьнө бурмөдөм!

Обрезков, кыҗи допөтопнөј, варварскөј эпохаса „комерсант“ ока зываетса ык-нын нөном оз төд советскөј торговля јывысид. Сылы

мед-кө ачыс пөт да паскөма, а мукөдөз дела абу.

Татыс i тыдалө, мыј самозаготовка куҗта выј заготовитөма план серти быдса 7%, а молочно-жирөвөј прөдуктајас — медса ценнөј да питавельнөјсө — медса колана бур сөјөд лөбөдөмын.

ТАШӨМ УЖ, КОЛХОЗНӨЈ ВУЗАГӨМ ПАГКӨДӨМЫН да РОБОЧӨЈ СНАБЖЕНЬНӨ БУРМӨДӨМЫН ПОТРЕБКООПӨСИСТЕМАЛЫГ ВОҗӨ ВИҒӨДНЫ ОЗ ПОҖ. Ковмас решөтельнөја кычкыны кооперативса бјурократјас, формалистикјас, наргысјас куҗта да шуны, мыј важ неманскеј духөн, прөстөја механически шленјас пөвсын төвар јуклөмөн кооперативнөј робөтникјаслы ужавны оз поҗ.

Колө ык пыр-жө лөбөдны став условјесө паскыда колхознөј вузасөм нуөдөмлы (шонид, чистөј помещеннөјас, базар вылө прөдукта вајысјаслы шөйтчан места, кытөн поҗө чай јуны i с. в. лөбөдны вөвјаслы помещеннө — сулалан ин). Быд базар лунө петны паскыда колана төварјасөн, петкөдны самөј бур төварсө да тырмымөн, мед бы не мырдөн сетны колхозникыслы, јединоличникыслы (кодө вајө прөдуктасө) ковтөм төвар, а сетны сөјөс, мыј сылы медјона колө. Тајө торјыс заинтересујтас колхозниксө i воҗө вылө вајны асыс лышнөј прөдукта рынок вылас.

Дон содтыны базар вылө петкөдөм төвар вылө нөнокыҗ оз ков, колө лөбөдны сөз, мед i колхозникыс, јединоличникыс куҗис лөзны донсө аслас прөдукта вылө.

Өтшөш колхозаөј вузасөм паскөдөмкөд колө чорыда бөстөыны самозаготовка нуөдны. Удаалыг јөз корөны дөнтөм, мөскыд да пөткөса сојан јуан, а тајө торсө поҗө вөчны паскыда-кө кутам нуөдны самозаготовка i КОЛӨ ВӨЧНЫ. КОЛХОЗНИК.

9. Государстволы јај сетан обязательствөныг пышјалысјас штрапујтчөны өмөн обязательствөсө тыртөм јукөныслөн рынок вывса донөз, дај сдајтны колана скөтсө быҗ бөстөмөн.

СССР-са СНК-ын јуралыг — **В. Молотов (Скрјабин).**

ВКП(б) ЦК-ын секретар — **И. Сталин.**

1932 во, сентябр 23 лун.

ЈОВКОЖ СКАТИЧОМА ОППОРТУНИЗМ НУРО

Коді частожык візданнід міжадыя „Выл тудд“ газет пожд адыны, мыл кушом-бы лок прі мер оз казтывы, — быдлаын Јовкж.

Јовкж зик быд участок вылын мед бөрын.

Ваддам некымын цыфра:

Лесозаготовка план октабр 20 лун кежлө тыртөма 29% выло — мед бөрсан мод местаын, **самозаготовкајас** план тыртөмын позорноја кысо борын, (чери заготовка план тыртөма во гогорон быдса 19% выло), сееса сыыс өтдор нуна јаз заготовітөма, а мукдө торјасө 0).

Выл заготовка октабр 20 лун кежлө тыртөма 36,7% выло (90-95% пыдді). Сорстроительство план тыртөма 14,3% выло (100 прөч. пыдді), „номд решајущөј во“ нима зајом реалізуітөма 45 прөч. выло (100% пыдді).

Сөм мобілу зујтан план быд кварталын ордөма. Ньомд квартал первоја декадјасын өдіас — лок вьсы гаглөн код (4-5%-н).

Колхозјасөс организатсја да овмөс боксан јонмөдөм могыс некушом уж оз мун, (Коптыса колхоз кьсан вылын, а віздэлыс абу).

Пемыдлун бырөдана уж (мкві дадіја неграмотвоөві) неөві оз мун.

Вот колөкө „большевісткөј“ показательјас, код вылын вермас радуйтчыны сөмын кулак да сылн агентјас.

ЈУАССО... Кушом-но помкајас тащөм ужыслөн? Кушөма рөбітө тајө позорној прорывјасөс бырөдөм могыс Јовкжса общественноот — актів?

Јовкжса актів — горе актів „Выл тудд“ газетлы быдлун локтө јурјас, кушөма рөбітөны Јовкжса актівјас. Сеө тыдалө:

Коровін Вас. Ник. (сельпөын јуралыс) быдса пратідневкаөн дугдывтөг јуө, јітчөма кулакјас код (Бажуков—Коптысы), јурнас сүлалө кулакјас дор, — защицјатө најөс, мыл сельсоветлөн неправілно раскулачітөмаөс і с. в.

Бурнын Лука Ів. (кладовщік лесопункта, важ псаломщік) баражө јітчөма кулак Козырев В. П. көд, сыкөд өглаын јуөны сојоны, сылы өктө поручательствојас, гижө зајавленьнөјас і с. в.

Бажуков А. М. (Копты колхозын јуралыс), повчөма кулакјасыс, уөбөма паныкаө. Шуд: „ме вождө ужавны ог вермы, менө көсөны вьны кулакјас“, лебөдөма став ужсө колхозыс.

Лескоопн јуралыс Івкін еновтөма асыыс став ужсө, 10 луннас өтчыл волас правленьнөас сетөма асыыс функціја ученік-счетоводлы, коді оз вермы справлајтчыны весіг ас ужјас. Коркө нуна јаз заготовітөма да сістөма.

Женклубын јуралыс Палкіна лебөдлө асыыс партбілетсө, дышөдөма ужавыс, повчөма кулакјасыс.

Сееса собраннөјас выло „актівістјас“ воласны да вомас бытөкө ва, оз-нын өві кыв шуны. Уж кушөмөс-кө сетан-да мунігас і вунө, а оз-кө вун оз-жө вөчны дај, көч нөрјав.

Да. тащөм јөзөс действительнө пожд шуны „актівістјасөн“.

Сееса сельсовет бердын беднатьскөј группајас оз-жө рөбітны, депутатјасөс с/советыс воштөма да өні вөрын нө өві депутатскөј группа нө старостат абу. Сіктјасын, вөрын колана партмассөвөј да політика боксан југдөдчана уж оз мун.

Заклученьнө:

Тајө став фактјасөыс тыдалө, мыл Јовкж кутөма пөдны оппортунизм нурө, пөшти быд участок вылыс почитсјасө сетөмаөс классөвөј враг—кулаклы. Торја јөз, кодјасөс індөма вөлі вылын, вескыда отсалөны кулаклы кыстыны, торкны мјангыным содстроительство нуөдөм. Кыс-нын вермас вөвөыны кулак выло наступајтөм, кор кулакыскөд өві румка помыс јуөны, а тас і тыдалө кушөма кулакјас, зажіточнөјјас выполняјтөны асыыныс чорыд заданнөјас. Онөд-на абу петкөдөма став кулак зажіточнөјсө вөрө, обязательнөј платөжјас кул. зажіточн. частөдөн мынтөма 40% выло, вьл заготовка 43% выло, нань заготовка—0, чері заготовка куцта ресіг оз төдны уна-ө наја выполнятөмаөс і с. в.

Өд пожд рање відчыены тащөм ужалөмөн ас кадын партіјалыс да правительстволыс шуөмјасөс олөмө пөртөм? Шөрт оз. Мыл і петкөдлө Јовкж сельсоветува ужыс.

Тащөм оппортунигическөј практика колө вужнас пазөдны дребезгі. Партіној јачејкалы колө сбыл выло перестроитны асөыс ужсө быд участок вылын, пуктыны быдлунја контрол советскөј, хожајственнөј да общественнөј организатсјајас вывті, став участоксө обеспечітны парт. комсомольскөј сілаөн, сетны налы быдлунја отсөг.

Сөмын решительнөј классөвөј враг — кулаккөд, сіјө агентјаскөд, вескыдыв да шујгавыв оппортунигјаскөд да налы мірітчыөјаскөд. быдлунја партіно-массөвөј да політика боксан југдөдчана уж, массалыс выіманьнөсө партіја гежер: льнөј туј вь вөсна тышкаөмө мобілізујтөмөн пожд надейтчыны, мыл Јовкж оппортунигическөј нурыс петас і последовательнөја став шуөмсө ВКП(б) райкомлыс, РК-лыс і мукдө орг. олөмө пөртөмөн добітчас сбыл выло большевісткөј победајас став фронт вылын!

Ставлы вклучітчыны рејдө

Мјан район паста нојабр 5 лундө нуөдөс рејд, кушөма учрежденьнөјасөн да организатсјајас відлабны да сетөны ас кадын өтвет ужалыс јөз жалобајас, зајавленьнөјас, шөмөјас выло.

Рејд сүвтөдө ас вокас мөг:

1. РКІ секціјајас пыр, став общественноөс кыскөмөн зик пыржө прөверитны став учрежденьнөс і организатсјајас; уна-ө, кодыр налы волөма жалобајас, зајавленьнөјас ужалыс јөзөсөн. Сыр-ө кад мыөчө најө відлабмаөс сіјө жалөба, зајавленьнөјасөс, лебд гашкө кујлөдөмаөс відлавтөг папка улын. Төдмөдны унаө вьлым зик відлавлытөмыс і коді сені мыжа.
2. Зик регыда кадөн став жалөба, зајавленьнөјас выло шөктыны сетны сіјө војтырыслы делөвөј өтвет.
3. Петкөдны тајө рејдлыс ужсө пасыыда масса шіјө, чорыда осудітны сөщөм јөзөс, кодјас төдмөдн ужалыс јөзлыс шыбөдчөмјас кујлөдөны відлавтөг і вождө выло медым сөщөмыс өз вөв.
4. Паскыда рејд нуөдөм јылыс гижны газетө.
5. Став материалсө нојабр 5 лун кежлө ыстыны РажРКІ да Редактсја.

Ударынкјас пөртөны олөмө асланыслыс шуөмсө

ЈОВКОЖ. Јовкжса лесопункт улын „Јөла ју“ участкаын Ільјін І. Н. лөн комсомольскөј хозрасчетнөј бригада 18 мортыс октабр 27 лун кежлө ас выло бөстөм сезоннөј заданьнө вөр пөрөдөмын тыртіс 75% выло. Быдлун морт выло карөны 8-9 кубометрон Бригада сетө чорыд кыв — октабрса револуцсјајалы 15-д во тыран лун кежлө асыыс сезоннөј план тыртны 100% выло.

Корөны ордыены „Нурмыш“ да „Јожуга“ участөкыс лесорубјасөс.

долгін.

ПАНТЕЛЕЈЕВ СРЫВАЈТӨ ЛЕСОЗАГОТОВКА

УГТВАЧЕРГА. Сберкассаын контролер Пантелејев Е. І. кор полүчітис 3000 шажт лесорубјаслы уждон деталөм выло і кор сылы колө вөлі пыр-жө каны вөрө, сіјө бөстис да суткі јуіс самөкур. Лесорубјас уждон пөлуцітөмла зез унаөд летчисны гортө (пөшти жынјыс мыјтөм вөлі вөрын).

Пантелејев—ачыс комсомолөч. Колө КСМ јачејкалы тащөм ужыс сылы прімітны чорыд взысканнө.

ПРОЖЕКТОР.

РАСТРАТЧИКЈАСӨС ЗЕБӨМАӨГ

Сүрөво шөпөса прікадчікјасөн 1931 воө вөлі вөсөма растрата 3839 шажт да 1928 воө 1096 шажт. Ставсө 4935 шажт дон. Октавр 1-д лун кежлө перјөма суд өөктөтөм шөрті сөмын-на 774 ш. Әсталнөјыс перјөтөм. Шөро лөвтсөма сөв, оз і думышт перјөнытө.

Өндлөн растратчікјас вьлө шөкуеөм уголөвнөј мөга ави прімітлөм. Ме погыс колө ры-жө вөзвүдітны вьлө рөв судсө да налы прімітны СНК да СІК-Іыс шүөмзө гөсударств. имөөствө гушав-льшјас, растранжірујтшјас јь-льш.

ШЕЛКОР.

Редактор Н. Канов.

ЈУРЫД ОЗ ВІГ?

Олан вылан Коровін јорт! Кыв-лі, мыл те рөбітан Пушкымдін колхозын.—да јөшө јуралысын,—зөв бур сіја.. Төрыт адылы вөтөн моз кызі те керкаыс-керкаө ветлөдлан да өктан вйна румкајас. Төда-өд—вһнатө јона лубітан. Сееса өні тај колхознөј мелнөчасыд бус пысө шуасыс частө катан вйна пуны.. Те өд вот ештаң јунысө, көч өкөн колхозад вартаныд сулалө, доход јулкад кежлад лөбөдчөмыд 0.

Ме ногыс өскө Коровін друг тащөм ужыл абу бур, Пөранын палөдчыны.

Но віца колтчы... Гіж кушөма кутан рөбітны колхозтө јонмөдөмын.

ЧОЛА.

